

به نام خدا

جبران خسارات زیست محیطی

ایران و چین

(با توجه به عضویت در پروتکل های بین المللی)

مؤلف:

حسین ولی زاده

سرپاسه	: ولی زاده، حسین، ۱۳۵۸ -
عنوان و نام پدیدآور	: حبران حسارات زیست محیطی ایران و چین (با توجه به عضویت در پروتکل های بین المللی)
موضوعات نشر	: تهران: نشر تی آرا، ۱۳۹۴.
موضوعات ظاهری	: ۱۰۶ ص.
شابک	: 978-600-7910-07-8
وضعیت فهرست نویسی	: فضای مختصر
یادداشت	: فهرست نویسی کامل این اثر در نشانی: http://opac.nlia.ir قابل دسترسی است
شماره کتابشناسی ملی	: ۳۸۱۹۵۶۱

عنوان کتاب	: حبران حسارات زیست محیطی ایران و چین (با توجه به عضویت در پروتکل های بین المللی)
نالیف و گردآوری	: حسین ولی زاده
ناشر	: تی آرا
همکار ناشر	: مؤسسه پارسا مینگر گام اول
مدیر مسئول	: احسان لامع
مدیر اجرایی	: محمد صدیق سپهری نیا
صفحه آرا	: مصطفی حسن نژاد
طراح جلد	: مصطفی حسن نژاد
سال و نوبت چاپ	: ۱۳۹۴ / اول
شمارگان	: ۱۰۰۰
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۷۹۱۰-۰۷ ۸
قیمت	: ۶۰,۰۰۰ ریال
آدرس	: میدان انقلاب، ضلع شمال غرب میدان، جنب بانک رفاه،
	: بلاک ۵۹، طبقه ۲، واحد شرقی
تلفن	: ۶۶۵۶۲۶۳۹-۶۶۵۶۲۰۴۴-۳۱
وب سایت	: www.parsamega.ir

فهرست

پیشگفتار.....	۵
مقدمه.....	۹
مبنای مسئولیت جبران خسارت.....	۱۲
انواع مسئولیت دولت‌ها در خصوص جبران خسارات	
زیست‌محیطی.....	۱۷
الف - مسئولیت دولت‌ها نسبت به جلوگیری از ایراد	
خسارات زیست‌محیطی.....	۲۰
ب - مسئولیت دولت‌ها نسبت به جبران خسارات	
زیست‌محیطی.....	۲۷
پروتکل‌های بین‌المللی جبران خسارات زیست‌محیطی	
مورد پذیرش ایران و چین.....	۳۳
الف - کنوانسیون‌های زیست‌محیطی مورد تصویب	
مجلس شورای اسلامی ایران.....	۳۵

۴ - جبران خسارات زیست محیطی ایران و چین

ب - کنوانسیون‌های زیست‌محیطی مورد تصویب	
چین	۶۹
نحوه‌ی مسئولیت چین نسبت به پروتکل‌های	
بین‌المللی زیست‌محیطی	۷۵
نتیجه‌گیری	۹۶
فهرست منابع	۱۰۱

پیشگفتار

با توجه به اهمیت روزافزون بحث محیط زیست و مسئله‌ی حفاظت از آن، موضوع مسئولیت بین‌المللی دولت‌ها نیز در این ارتباط از اهمیت زیادی برخوردار گردیده است. وجود باید و نبایدهای که دولت‌ها در ارتباط با مسائل زیست‌محیطی با آن مواجه‌اند و ضمانت اجرایی این باید و نبایدها، نیاز به پیش شرطی دارد با عنوان مسئولیت، در واقع مسئولیت را می‌توان این‌گونه تعریف کرد: «مسئولیت در لغت، به معنی پرسش، مورد سؤال واقع شدن و به مفهوم تفکیک وظیفه آمده است و در اصطلاح؛ عبارت است از تعهد قانونی به دفع ضرری که بوجود آمده است، خواه

۶ - جبران خسارات زیست محیطی ایران و چین

ناشی از تقصیر فرد یا مرجع دارای مسئولیت باشد یا ناشی از فعالیت آن باشد». لذا این مطالعه در صدد است تا مسئولیت دو کشور ایران و چین را نسبت به مسئله جبران خسارات زیست محیطی با توجه به عضویت این دو کشور در پروتکل های بین المللی مرتبط با این نوع مسئولیت را مورد بررسی قرار دهد. چرا که از نگاه نگارنده، عضویت یک دولت در کنوانسیون ها و پروتکل های بین المللی با هدف پیشگیری و جبران خسارات زیست محیطی، خود شاخصی است که بیانگر میزان مسئولیت پذیری دولت ها در خصوص جبران خسارات زیست محیطی می باشد. دلیل انتخاب دو کشور چین و ایران و مطالعه ی نحوه ی مسئولیت

جبران خسارات زیست محیطی ایران و چین - ۷

ذکر شده‌ی این دو کشور، روابط نزدیک اقتصادی و سیاسی میان آن‌ها و تلاش‌های گسترده‌ی هر دو کشور جهت پیوستن به کنوانسیون‌های بین‌المللی مرتبط با محیط زیست، طی سال‌های اخیر می‌باشد.

تا کنون حدود ۲۸۰ معاهده و موافقت‌نامه بین‌المللی و منطقه‌ای در زمینه حفاظت محیط زیست و مسائل مرتبط با آن منعقد شده است که از این میان حدود ۷۰ کنوانسیون و پروتکل جنبه جهانی داشته و مابقی منطقه‌ای است. در این میان دو کشور ایران و چین نیز به تعدادی از کنوانسیون‌ها و پروتکل‌ها پیوسته‌اند. تا کنون حدود هجده کنوانسیون و پروتکل زیست‌محیطی با

۸ - جبران خسارات زیست محیطی ایران و چین

تصویب مجلس شورای اسلامی مورد پذیرش جمهوری اسلامی ایران قرار گرفته است. چین با مسئولیت پذیری در قبال محیط زیست بین‌المللی و برای حفاظت از منابع محیط زیست، به بیش از ۵۰ پیمان و قرارداد حفاظت از محیط زیست و منابع پیوسته است و سازمان حفاظت محیط زیست چین به عنوان مرجع ملی، اجرای اکثر آن‌ها را برعهده دارد. در این مطالعه مختصر به چگونگی مسئولیت بین‌المللی این دو کشور در خصوص جبران خسارات زیست محیطی می‌پردازیم.

حسین ولی‌زاده

بهار ۱۳۹۴